

Nærings- og fiskeridepartementet
NP-SRN
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref.

Vår ref.
2017/1525881

Arkiv

Dato
25. juli 2017

Klage på nektingsvedtak i Enhetsregisteret vedrørende Eidsvoll Boligspareklubb for Eldre, organisasjonsnummer 919 095 067

Vedlagt oversendes følgende saksdokumenter:

1. Kopi av klage fra Karl Andreas Hansen datert 14. juli 2017
2. Kopi av registermelding med vedlegg datert 12. mai 2017
3. Kopi av Enhetsregisterets nektingsvedtak datert 8. juni 2017
4. Kopi av bekreftelse på mottatt klage, utsendt 19. juli 2017

Vi viser til klage fra Karl Andreas Hansen datert 14. juli 2017. Klagen ble journalført i Enhetsregisteret 19. juli 2017 med saksnummer 2017/1525881.

Saken gjelder klage på Enhetsregisterets vedtak om å nekte nyregistrering av Eidsvoll Boligspareklubb for Eldre. Det påklagede vedtaket ble truffet 8. juni 2017. Klagen anses rettidig fremsatt etter innvilget fristutsettelse, jf. enhetsregisterforskriften § 20 jf. forvaltningsloven § 29.

Sakens parter:

Klager: DES Eidsvoll ved Karl Andreas Hansen

Saksopplysninger:

Enhetsregisteret nektet den 8. juni nyregistrering av Eidsvoll Boligspareklubb for Eldre som forening på grunnlag av at boligspareklubben falt inn under definisjonen i § 1-1 i boligbyggelagsloven.

Klager gjør gjeldende at organisasjonen er en ren interesseorganisasjon for sine medlemmer. De disponerer ingen av leilighetene selv og avtalene er inngått med selvstendige borettslag.

Enhetsregisterets bemerkninger:

Enhetsregisterloven 3. juni 1994 nr. 15 § 17 første ledd første punktum bestemmer at registerføreren skal "prøve om innsendte opplysninger og dokumentasjon er i samsvar med reglene i denne lov eller forskrifter gitt i medhold av loven". Enhetsregisterets kontroll utføres på grunnlag av de innsendte dokumentene og kan således karakteriseres som en formalkontroll. Dersom vilkårene for registrering er oppfylt, skal opplysningene straks innføres i registeret, og dersom vilkårene ikke er oppfylt, skal registrering nektes, jf. §§ 17 og 19.

Det er en sentral oppgave for Enhetsregisteret å vurdere om den meldte organisasjonsformen er korrekt, og ved melding om nyregistrering skal Enhetsregisteret kontrollere enheten opp mot andre relevante lover og forskrifter for å avgjøre om det dreier seg om en korrekt meldt registreringsenhet, jf. enhetsregisterloven § 17 første ledd andre punktum.

En forening er en selveiende sammenslutning av medlemmer som har sluttet seg sammen for å fremme et formål av ideell, politisk eller annen art. Foreningsformuen er knyttet til dette formålet og eies ikke av de som til en hver tid er medlemmer. Foreningen er et selvstendig rettssubjekt, dvs. at en forening kan erverve rettigheter, ha forpliktelser, eie formuesmasse, mv. Foreninger kan være både åpne og lukkede for allmennheten.

Det finnes ingen foreningslov som omfatter organiseringen av foreninger, og derfor har vi heller ingen legaldefinisjon av en forening, ut over noen generelle ulovfestede prinsipper. I Woxholt *Foreningsrett* 3. utgave (heretter kun omtalt som «Woxholt») s. 102 står det blant annet: «Ved løsning av foreningsrettslige spørsmål vil man ikke sjelden stå uten noen veiledning i lov og rettspraksis. Ofte vil heller ikke vedtektene gi noe klart svar». Videre på side 104: «Vi har imidlertid ingen alminnelige, preseptoriske [ufravikelige] regler som eksklusivt gjelder foreningene.»

Det er vedtektene som danner grunnlaget for foreningens virksomhet og styrets arbeid. Av Woxholt s. 105 fremgår: «Det sentrale normgrunnlag i foreningsretten er vedtektene («loven»). Disse kan sies å utgjøre foreningens «forfatning», dvs den sentrale «privatiserte» rettkildefaktor i foreningsretten». Enhetsregisteret må ved kontroll av melding om registrering av forening påse at det fremgår av vedtektene og øvrig dokumentasjon at det som meldes er en forening, og at det ikke foreligger bestemmelser som strider mot foreningsformen. Dette som en del av kontrollen av om det som meldes til registrering er en korrekt meldt registreringsenhet, jf. enhetsregisterloven § 4, jf. § 17 første ledd andre pkt.

Dersom det viser seg at virksomheten faller inn under en annen organisasjonsform, er det ikke anledning til å stifte forening. Det er dette som vil være det sentrale i denne saken. I nektingsbrevet er det henvist til at enhetens formål omfattes av definisjonen i boligbyggelagsloven § 1-1 første ledd.

Spørsmålet er om Eidsvoll Boligspareklubb for Eldre har en virksomhet som gjør at enheten er et boligbyggelag.

Boligbyggelagsloven § 1-1 uttaler at bustadbyggjelag er meint eit samvirkeføretak som har til hovudføremål å skaffe bustader til andelseigarane gjennom burettslag eller på anna vis og å forvalte bustader for andelseigarane».

Det fremgår av klagebrevet at organisasjonen ikke på noen måte forvalter boligenhetene. Ifølge forarbeidene er det i Ot. Prp. nr. 30 (2002-2003) uttalt at «Føreseigna her skal oppfattast slik at laget er eit bustadbyggjelag sjølv om det har berre bustadskaffing eller berre forvaltning som hovudføremål».

I Kåre Lilleholt m.fl. Borettslavkommentaren 2006 s. 34 uttales det i forbindelse med boligspareklubber og foreninger ellers at «Hvis en sammenslutning skaffer medlemmene boliger og forvalter boliger for medlemmene ved egen virksomhet, eventuelt gjennom datterselskaper m.m., er dette kjennemerket på et samvirkeforetak oppfylt. Helst må regelen da være at foreningen faller inn under loven her. Unntak kan tenkes hvis formålet hovedsakelig oppfylles ved bruk av forkjøpsrett (jf. § 7-1 første ledd nr. 5), og sammenslutningen ikke er stiftet som boligbyggelag. Hvorvidt «boligspareklubber» o.l. omfattes av loven her, avhenger i så fall av formål og virksomhet i den enkelte sammenslutning».

Dette betyr at det er tilstrekkelig at hovedformålet er å skaffe boliger til sine medlemmer for å kunne kvalifisere som boligbyggelag. Enhetsregisteret har ingen mulighet til å kontrollere den reelle virksomheten i sammenslutningen. Enhetsregisteret må derfor forholde seg til hva som er vedtektsfestet.

Det vedtektsfestede formålet til Eidsvoll Boligspareklubb for Eldre er «å tilby medlemmene seniorboliger i boligspareklubbens bygg», se vedtektene § 1. Dette formålet samsvarer også med virksomheten som er meldt i registermeldingen. Formålet omfattes av definisjonen i boligbyggelagsloven § 1-1 første ledd om å skaffe boliger til andelseierne. Det er uten betydning hvorvidt boligspareklubben faktisk disponerer boligenhetene eller at borettslagene ut over avtalen med boligspareklubben er selvstendige.

På bakgrunn av dette kan ikke boligspareklubben stiftes som en forening og bli registrert som det i Enhetsregisteret.

Eidsvoll Boligspareklubb for Eldre har en virksomhet som gjør at enheten er et boligbyggelag.

Enhetsregisteret opprettholder nektingsvedtaket av 8. juni 2017.

Klagen oversendes Nærings- og fiskeridepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd.

Med hilsen

Brønnøysundregistrene – Enhetsregisteret

Margrethe Meyer Trælvik
seniorrådgiver

Henrik Langeland Jenssen
rådgiver

Saksbehandler: Henrik Langeland Jenssen

Kopi til Karl Andreas Hansen
Eidsvollbakken 6
2080 Eidsvoll